

ΜΠΕΡΝΑΡΤ ΚΟΡΝΤΟΥΕΛ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΞΙΦΟΥΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΞΙΦΟΥΣ

Μπέρναρντ Κόρνγουελ

Αγγλία, 885 μ.Χ. Η Δυτική Σαξονία, με βασιλιά τον Άλφρεντ, έχει να αντιμετωπίσει όχι μόνο τις επιδρομές των Δανών που καταλύουν το εμπόριο στον Τάμεση, αλλά και την ακόμη μεγαλύτερη φιλοδοξία τους να καταλάβουν τα εδάφη της Ανατολικής Αγγλίας, όπου βασιλεύει ο γέρος και ανήμπορος πλέον Γκούθρουμ, της ακέφαλης προσωρινά Μερκίας και τέλος το θρόνο του ίδιου του Άλφρεντ. Οι αδερφοί Θούργκιλσον, ο άγριος Ζίγκεφριντ και ο μειλίχιος Έρικ, πρωτοστατούν σε αυτή την προσπάθεια και, για να έχει αίσιο τέλος, θέλουν οπωσδήποτε ως σύμμαχό τους τον Ούτρεντ του Μπέμπανμπεργκ. Ο Ούτρεντ όμως δεν μπορεί να αθετήσει τον όρκο που έχει δώσει στον Άλφρεντ.

Εν τω μεταξύ, ο Άλφρεντ παντρεύει την κόρη του Έθελφλεντ με τον Έθελρεντ. Ο τελευταίος κηρύσσεται από τον Άλφρεντ εάλντορμαν της Μερκίας, και ως γαμήλιο δώρο θα πάρει το Λονδίνο, αφού πρώτα ο Ούτρεντ το απελευθερώσει από τους σκληροτράχηλους Δανούς. Όλα κυλούν ομαλά και, μετά από μια μεγαλειώδη νίκη, ο Έθελρεντ εγκαθίσταται στο Λονδίνο, όπως και ο Ούτρεντ, αλλά οι αδερφοί Θούργκιλσον δεν εγκαταλείπουν τα φιλόδοξα σχέδιά τους. Με ορμητήριο το σχεδόν απόρθητο κάστρο του Μπίμφλεοτ, συνεχίζουν τις επιδρομές και τη λεηλασία της ενδοχώρας. Ο Έθελρεντ αναλαμβάνει να τους δώσει ένα μάθημα. Οι Δανοί χάνουν τη μάχη, αλλά οι αδερφοί Θούργκιλσον καταφέρνουν να απαγάγουν την Έθελφλεντ και ζητούν λύτρα από τον πατέρα της.

Ο Ούτρεντ θα διαπραγματευτεί το ποσό των λύτρων στο κάστρο του Μπίμφλεοτ, για να επιστρέψει την Έθελφλεντ στον πατέρα της και το σύζυγό της, αλλά ο έρωτας έχει άλλα σχέδια. Η τελευταία αιματηρή μάχη θα αλλάξει τελικά το ρου της ιστορίας ή τα πράγματα θα μείνουν όπως η μοίρα τα έχει καθορίσει;

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: SWORD SONG
Από τις Εκδόσεις HarperCollinsPublishers, Λονδίνο 2007
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το Τραγούδι του Ξίφους**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Bernard Cornwell
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Μαριτίνα Κόρφρα
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουριδά
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Γιώργος Παζάλος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνα Λαδοπούλου

© Bernard Cornwell, 2007
© Χάρτη: John Gilkes, 2007
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2011

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2011

ISBN 978-960-496-290-7

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfoffi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΜΠΕΡΝΑΡΝΤ ΚΟΡΝΓΟΥΕΛ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΞΙΦΟΥΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Μετάφραση: Μαρτίνα Κόφφα

Ο τέταρτος τόμος της σειράς «Σαξονικά Χρονικά»
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΞΙΦΟΥΣ
είναι αφιερωμένος στην Aukje (Άουκγε),
με αγάπη:
Er was eens...
(Ήταν μια φορά κι έναν καιρό...)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χάρτης

10

Σημείωμα της Μεταφράστριας

13

Πρόλογος

25

Πρώτο Μέρος

Η ΝΥΦΗ

43

Δεύτερο Μέρος

Η ΠΟΛΗ

159

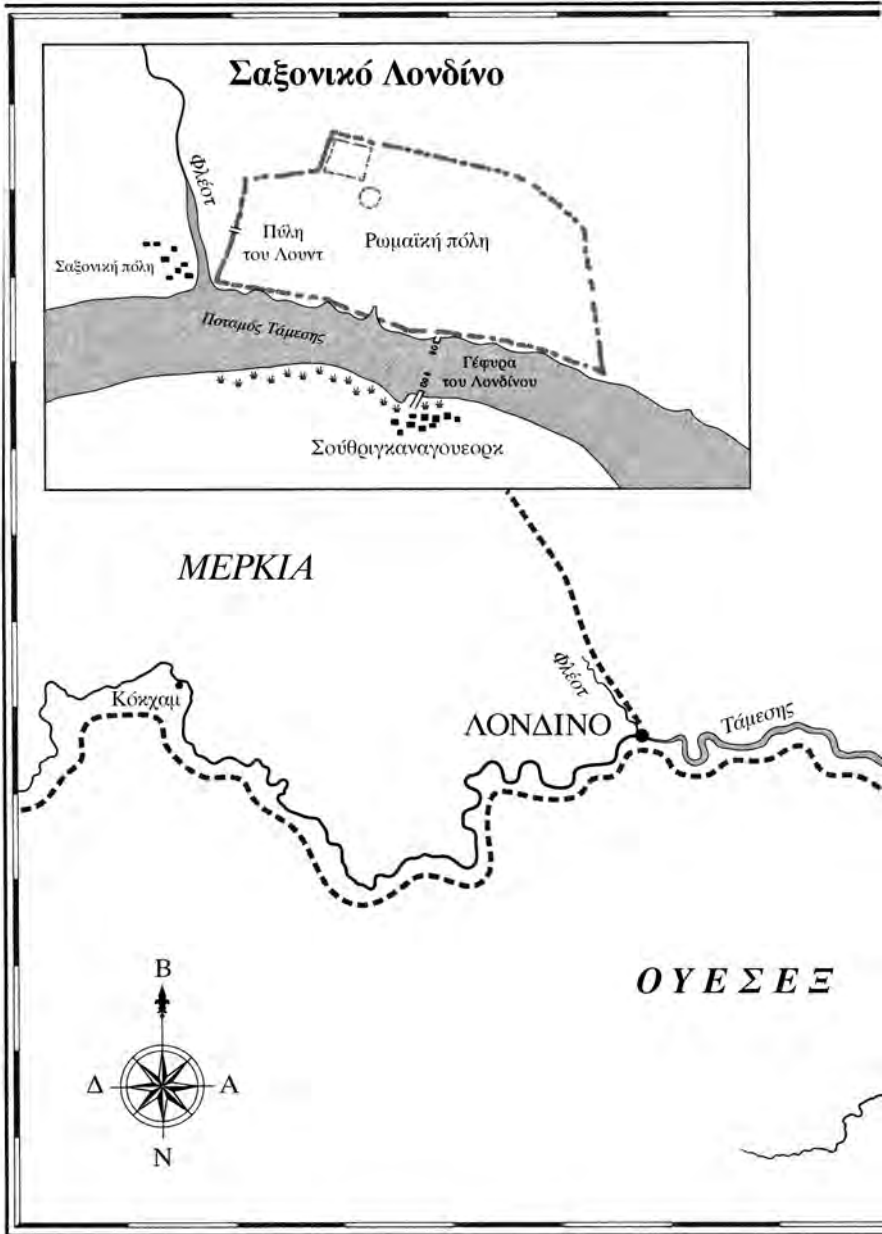
Τρίτο Μέρος

ΑΠ' ΑΚΡΗ Σ' ΑΚΡΗ

343

Ιστορικό Σημείωμα

451

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑΣ

Κατ' αρχάς ευχαριστώ θερμά για την άοκνη υποστήριξη του τον σύ-
ντροφο και συνεργάτη μου Νίκο Γ. Παπαδάκη, με τον οποίο έχω συ-
νεργαστεί στη μετάφραση και των τριών πρώτων τόμων της σειράς
«Σαξονικά Χρονικά».

Στις εισαγωγικές σελίδες του πρωτοτύπου, ο συγγραφέας αναφέ-
ρει: «Η ορθογραφία των τοπωνυμίων στην Αγγλία της αγγλοσαξονι-
κής περιόδου ήταν μια ακανθώδης υπόθεση. Όχι μόνο δημιουργού-
νταν συνεχώς διχογνωμίες επί της προφοράς των ονομάτων, αλλά σύ-
τε καν υπήρξε ποτέ συμφωνία επί ενός βασικού τρόπου γραφής τους». Στη συνέχεια παραθέτει κάποια παραδείγματα για να το τεκμηριώσει και συνεχίζει λέγοντας ότι «αναμφίβολα κάποιοι αναγνώστες θα προ-
τιμούσαν διαφορετικές εκδοχές των τοπωνυμίων που παραθέτω πα-
ρακάτω, αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις χρησιμοποίησα την ορ-
θογραφία που παρατίθεται στο *Oxford Dictionary of English Place-Names* [*Οξφόρδης Λεξικόν Αγγλικών Τοπωνυμίων*] για τα πλησιέστερα
στη βασιλεία του Αλφρέδου έτη, δηλαδή για το διάστημα 871-899 μ.Χ.»,
σπεύδοντας να προσθέσει, πάλι με παραδείγματα, ότι «ούτε αυτή η λύ-
ση όμως είναι απηλλαγμένη σφαλμάτων» και ότι «για διάφορους λό-
γους δεν μπόρεσα ούτε εγώ να εφαρμόσω ένα συνεπές σύστημα». Κα-
ταλήγει επισημαίνοντας: «Αναπόφευκτα λοιπόν υπάρχουν αρκετές
ιστορικές και γλωσσολογικές αντιφάσεις στην επιλογή της ορθογρα-
φίας των τοπωνυμίων που παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα».

Για την απόδοση των τοπωνυμίων, καθώς και των κυρίων ονομάτων σε όλους τους τόμους της σειράς «Σαξονικά Χρονικά», επιδιώξαμε μια φωνητικού τύπου μεταγραφή, έστω και με την περιορισμένη βοήθεια της σημερινής εκφοράς των ελληνικών φωνημάτων, ώστε να αποδίδεται όσο το δυνατόν πιο πιστά η αυθεντική προφορά του καθενός από αυτά στην ομιλουμένη της εποχής του Αλφρέδου. Φροντίσαμε να υπάρχει τόσο μια ιστορική συνέπεια, όσο και μια γλωσσογεωγραφική διάκριση στην απόδοση των τοπωνυμίων και των ονομάτων, και για το σκοπό αυτόν μελετήσαμε τους κανόνες προφοράς και τονισμού των αρχαίων γλωσσών των Βρετανικών Νήσων, από τη γλώσσα των Αγγλοσαξόνων και εκείνες των διαφόρων κελτικών φύλων, μέχρι και στοιχεία των σκανδιναβικών γλωσσών που αφορούν τοπωνύμια που δημιουργήθηκαν μετά την εισβολή των Βίκινγκς. Αναφορικά με τον τονισμό, ο ελληνικός τονικός κανόνας σύμφωνα με τον οποίο μια λέξη μπορεί να τονιστεί μόνο σε μία από τις τρεις τελευταίες συλλαβές, δεν εφαρμόζεται στη μεταγραφή των μη εξελληνισμένων τοπωνυμίων και ονομάτων· συνεπώς τονίζονται και προηγούμενες συλλαβές. Ο εκλατινισμένος ρουνικός χαρακτήρας «Æ» ή «ash» που απαντάται σε κάποια τοπωνύμια και επίσης ως το πρώτο γράμμα πολλών υπαρκτών ιστορικών προσώπων (συμπεριλαμβανομένου του βασιλιά Άλφρεντ, που όμως στο πρωτότυπο κείμενο δε δίνεται ως Ælfred, αλλά ως Alfred, γραφή με την οποία είναι περισσότερο εξοικειωμένοι οι σύγχρονοι αγγλόφωνοι) μεταγράφεται κατά περίπτωση ως «α», «ε», ή «έα»· τα μεν σχετικά τοπωνύμια του πρωτοτύπου υπάρχουν στον παρακάτω πίνακα και στους αντίστοιχους πίνακες του κάθε βιβλίου των *Σαξονικών Χρονικών*, αλλά τα πρόσωπα δεν είναι εντοπίσιμα στο μεταφρασμένο κείμενο, γι' αυτό τα θέτουμε εδώ υπόψη του ιστορικού ερευνητή και κάθε ενδιαφερομένου: Ælfric (Άλφρικ), Ælla (Άλα), Ælswith (Έλζγουιθ), Æthelƿlaed (Έθελϕλεντ), Æthelƿrith (Έθελϕριθ), Æthelred (Έθελρεντ), Æthelstan (Έθελσταν), Æthelwold (Έθελουολντ), Æthelwulf (Έθελγουλφ). Όπου υπάρχουν εξαγγλισμένα ονόματα, όπως στην περίπτωση της Σκοτσέζας «Ethne», που κανονικά θα γραφόταν «Eithne» και θα

προφερόταν «Ένια» βάσει των κανόνων της γαελικής, τηρούμε πιστά τους εξαγγλισμένους τύπους που δίνει ο συγγραφέας, μεταγράφοντας όμως εν προκειμένω «Έθνε», και όχι «Έθνι», όπως προφέρεται το όνομα στη σύγχρονη αγγλική. Οι εξελληνισμένοι τύποι που χρησιμοποιούμε είναι αυτοί της «Βρετανίας», της «Αγγλίας» και των βασιλείων της, δηλαδή τα ονόματα «Σκοτία», «Νορθουμβρία», «Ουαλία», «Μερκία», «Ανατολική Αγγλία»*, «Κορνούαλη» και «Δυτική Σαξονία» (το τελευταίο, ωστόσο, μόνο σε επίσημα συμφραζόμενα· συνήθως αναφέρεται ως «Ουέσεξ»), καθώς επίσης τα «Λονδίνο» και «Τάμεσξ».

Όσον αφορά την πολιτικογεωγραφική αντιστοιχία με τη σύγχρονη εποχή και τις εθνολογικές προεκτάσεις αυτής της αντιστοιχίας, σημειωτέον ότι το μεγαλύτερο νησί του αρχιπελάγους των Βρετανικών Νήσων, η νήσος την οποία σήμερα ονομάζουμε «Μεγάλη Βρετανία», περιλαμβάνει τη Σκοτία στο βορρά, την Ουαλία στα κεντροδυτικά, και ολόκληρο το υπόλοιπο κομμάτι του μεγάλου νησιού είναι η Αγγλία, η οποία διοικητικά χωρίζεται σε κομητείες. Κατά το μεγαλύτερο μέρος του ένατου αιώνα δεν υπάρχει ούτε ενιαία Αγγλία ούτε κομητείες, αλλά επαρχίες στο καθένα από τα προαναφερθέντα ανεξάρτητα βασίλεια. Οι υπήκοοι όλων των βασιλείων, όσο περήφανος και αν είναι ο καθένας ως Δυτικοσάξονας, Μερκιανός ή Ανατολικοάγγλος, έχουν στο σύνολό τους μια κοινή εθνική συνείδηση: γνωρίζουν ότι είναι απόγονοι των Άγγλων (Angeln) και των Σαξόνων (Sachsen), των γερμανικών φύλων που έχουν κατακτήσει τη Βρετανία τρεις με τέσσερις αιώνες νωρίτερα, έχοντας εκτοπίσει ξανά τους απογόνους των αρχαίων Βρετανών και των Κελτών στα εδάφη της Ιρλανδίας, της Ουαλίας και της Κορ-

* Σημειωτέον ότι το βασίλειο ονομαζόταν «East Anglia» και όχι «East England», καθ' ότι ιδρύθηκε από τους Γερμανούς μετανάστες Angeln γύρω στο 525 (η Μερκία και η Νορθουμβρία ιδρύθηκαν από τον ίδιο λαό μαζί με τους επίσης γερμανούς Sachsen (Σάξονες) γύρω στο 500 και στις αρχές του 7ου αιώνα αντίστοιχα), πολύ προτού δημιουργηθεί ο όρος «Αγγλολανδία», δηλαδή «Ængle land» ή «Ænglaland», όπως ονομαζόταν στην αρχή.

νουάλης, όσους δηλαδή είχαν παραμείνει σχετικώς ανέγγιχτοι από τους προηγθέντες Ρωμαίους. Όλοι αυτοί οι απόγονοι των Γερμανών εισβολέων και αποίκων, ειδικά όταν ασχολούνται με ευρύτερα ζητήματα που υπερβαίνουν την περιορισμένη εθνική τους ταυτότητα, αυτοπροσδιορίζονται συλλογικά ως Άγγλοι ή Σάξονες, καταλαβαίνουν ο ένας τον άλλον καθώς και την περιοχή καταγωγής τους επειδή μιλούν όλοι την αγγλοσαξονική με διαφορετικές προφορές, και είναι αυτή ακριβώς η κοινή συνείδηση που τους χαρακτηρίζει σε αντίθεση με τους Δανούς εισβολείς. Και οι Δανοί, ωστόσο, οι νοτιότεροι των σκανδιναβών Βορείων, δεν είναι παρά ακόμη ένα γερμανικό φύλο. Στη σειρά «Σαξονικά Χρονικά» παρακολουθούμε πώς Αγγλοσάξονες και Δανοί, μέσα από πολλές αιματηρές συγκρούσεις, αρχίζουν να αναπτύσσουν μια κοινή γλώσσα και να συνεννοούνται, να αγωνίζονται για κοινούς σκοπούς και να δημιουργούν το κοινωνικοπολιτικό υπόβαθρο για την υλοποίηση της ιδέας της ενωμένης Αγγλίας. Τα γεγονότα αυτής της περιόδου διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στη διαμόρφωση του αγγλοσαξονικού πολιτισμού, και ολόκληρη η σειρά (πολλοί την ονομάζουν και «Σειρά του Αλφρέδου» γι' αυτόν ακριβώς το λόγο) δείχνει πόσο καθοριστική ήταν προς αυτή την κατεύθυνση η συμβολή του Άλφρεντ, ενός εκ των ενδοξότερων Αγγλοσαξόνων ηγεμόνων (849-899), και του μοναδικού μονάρχη της Αγγλίας στον οποίο η ιστορία απένειμε τον τίτλο «ο Μέγας», αφού κατά τη δική του βασιλεία έληξε ο πόλεμος εναντίον των Δανών, και χάρη στη δική του στρατηγική, πολιτική και νομική διάνοια δημιουργήθηκε το πρώτο εθνικό κράτος του Δυτικού κόσμου: η Αγγλία.

Στην πρώτη στήλη του παρακάτω πίνακα με τίτλο ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ παρατίθενται τα τοπωνύμια όπως τα χρησιμοποιεί ο συγγραφέας βάσει της κυρίαρχης ορθογραφίας κατά την περίοδο της βασιλείας του Αλφρέδου (σύμφωνα με το προαναφερθέν λεξικό στην πρώτη παράγραφο του παρόντος σημειώματος). Στη μεσαία στήλη με τίτλο ΜΕΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ο αναγνώστης θα βρει τους τύπους των τοπωνυμίων που χρησιμοποιούνται με συνέπεια σε ολόκληρο τον τόμο μαζί με τα άρθρα τους και άλλους πο-

λιτικογεωγραφικούς προσδιορισμούς, ενώ η τρίτη στήλη με τίτλο ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ ΤΟΠΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ (περιλαμβάνονται και τόποι εκτός Μεγάλης Βρετανίας) είναι ουσιώδης για τον κατατοπισμό του αναγνώστη και του ειδικού μελετητή που θα ήθελε να ανατρέξουν σε κάποιους σύγχρονους χάρτες, όχι μόνο για χάρη της κατανόησης της πλοκής, αλλά και μιας εξοικείωσης με τα τοπία που με τόση γλαφυρότητα ζωντανεύει ο συγγραφέας. Πρόκειται, εξάλλου, για ιστορικούς τόπους των οποίων το πολιτισμικό συνεχές παραμένει εν πολλοίς αδιάσπαστο και συναρπαστικό.

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ	ΜΕΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ ΤΟΠΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ
Æscengum	Άσενγκουμ, το	Eashing, Surrey
Arwan	Άργουαν, ο ποταμός	River Orwell, Suffolk
Beamfleot	Μπίμφλεοτ, το	Benfleet, Essex
Bebbanburg	Μπέμπανμπεργκ, το	Κάστρο Bamburgh, κομητεία Northumberland
Berroscire	Μπέροκσια, η επαρχία του	Κομητεία Berkshire
Cair Liguallid	Κέαρ Λίγκουαλιντ, το	Carlisle, κομητεία Cumbria
Caninga	Κάνινγκα, το νησί	Νήσος Canvey, κομητεία Essex
Cent	Κεντ, η επαρχία του	Κομητεία Kent
Cippanhamm	Σίπαναμ, το	Chippenham, κομητεία Wiltshire
Cirrenceastre	Κίρενστερ, το	Cirencester, κομητεία Gloucestershire
Cisseceastre	Τσίσεστερ, το	Chichester, περιοχή Sussex (ενιαία κομητεία ως το 1974, όταν χωρίστηκε στις κομητείες East Sussex και West Sussex)
Coccham	Κόκχαμ, το	Cookham, κομητεία Berkshire
Colaun, River	Κόλαουν, ο ποταμός	Ποταμός Colne, κομητεία Essex
Contwaraburg	Κοντουάραμπεργκ, το	Canterbury, κομητεία Kent
Cornwalum	Κορνουάλη, η	Cornwall

Cragelad	Κράγκελαντ, το	Cricklade, κομητεία Wiltshire
Dunastopol	Ντούναστοπολ, το	Dunstable (ρωμαϊκή ονομασία: Durocobrivis), κομητεία Bedfordshire
Dunholm	Ντάνολμ, το	Durham, κομητεία Durham
Eoferwic	Έοφερουικ, το	York, Yorkshire
Ethandun	Έθαντουν, το	Edington, κομητεία Wiltshire
Exanceaster	Έγκζανστερ, το	Exeter, κομητεία Devon ή Devonshire
Fleot	Φλέοτ, ο ποταμός	Ποταμός Fleet, Λονδίνο
Frankia	Φραγκία	Γερμανία*
Fughelness	Φούγκελνες, το νησί	Νήσος Foulness, κομητεία Essex
Grantaceaster	Γκράνταστερ, το	Cambridge, κομητεία Cambridgeshire
Gyruum	Γκίρουουμ, το	Jarrow, κομητεία Durham
Hastengas	Χέιστενγκας, το	Hastings, περιοχή Sussex
Horseg	Χόρσεγκ, το νησί	Νήσος Horsey, περιοχή Sussex
Hothlege	Χόθλεγκε, ο ποταμός	Ποταμός Hadleigh, κομητεία Essex
Hrofeceastre	Χρόφεσεστερ, το	Rochester, κομητεία Kent
Hwealf	Χουέαλφ, ο ποταμός	Ποταμός Crouch, κομητεία Essex
Lundene	Λονδίνο, το	London
Mæides Stana	Μέιντες Στάνα	Maidstone, κομητεία Kent
Medwæg	Μέντβεεκ, ο ποταμός	Ποταμός Medway, κομητεία Kent
Oxnaforda	Όξναφορντα, το	Oxford, κομητεία Oxfordshire ή Oxon

* Το όνομα *Frankia* ήταν, για την ακρίβεια, η κοινή ονομασία της Καρολίγγειας Αυτοκρατορίας, του βασιλείου του επίσης γερμανικού φύλου των Franken στη μέγιστη επέκτασή τους με αυτοκράτορα τον Κάρολο τον Μέγα, γνωστό και ως Καρλομάγνο, η οποία αυτοκρατορία στις αρχές του 9ου αιώνα περιλάμβανε ολόκληρη τη Δυτική Ευρώπη εκτός από την Αγγλία και τη μουσουλμανική Ισπανία.

Padintune	Πάντιντουν, το	Paddington, Μείζων Περιοχή Λονδίνου (Greater London)
Pant	Παντ, ο ποταμός	Ποταμός Blackwater, κομητεία Essex
Scaepege	Σέπεγκε, το νησί	Νήσος Sheppey, κομητεία Kent
Sceaftes Eye	Σέαφτες Άι, το νησί	Sashes Island (στο Cookham)
Sceobyrig	Σέομπρικ, το	Shoebury, κομητεία Essex
Scerhnesse	Σερνές, το	Sheerness, κομητεία Kent
Sture	Στούρε, ο ποταμός	Ποταμός Stour, κομητεία Essex
Sutherge	Σούθεργκε, η περιοχή του	Κομητεία Surrey
Suthriganaweorc	Σούθριγκαναγουεορκ, το	Southwark, Μείζων Περιοχή Λονδίνου (Greater London)
Swealwe	Σουεάλβε, ο ποταμός	Ποταμός Swale, κομητεία Kent
Temes	Τάμεσης, ο ποταμός	Ποταμός Thames
Thunresleam	Θούνρεσλεαμ, το	Thundersley, κομητεία Essex
Wæced	Γουάτσεντ, το	Watchet, κομητεία Somerset
Wæclingastræt	Γουέκλινγκα Οδός	Watling Street
Welengaford	Γουέλενγκαφορντ, το	Wallingford, κομητεία Oxfordshire
Werham	Ουέαραμ, το	Wareham, κομητεία Dorset
Wiltunscir	Ουίλτονσια, η επαρχία του	Κομητεία Wiltshire
Wintanceaster	Ουίντανστερ, το	Winchester, κομητεία Hampshire
Wocca's Dun	Γουόκας Ντουν, το	South Ockenden, κομητεία Essex
Wodenes Eye	Γουόντενες Άι, το νησί	Odney Island (στο Cookham)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΚΟΤΑΔΙ. ΧΕΙΜΩΝΑΣ. Νύχτα παγερή και αφέγγαρη.

Επιπλέαμε στον ποταμό Τάμεση, και πέρα από την ψηλή πλώρη του πλοίου έβλεπα την αντανάκλαση των αστεριών στο νερό που λαμπύριζε ολόγυρά μας. Ο ποταμός είχε φουσκώσει από το χιόνι που έλιωνε σε αμέτρητους λόφους, και οι ορμητικοί χείμαρροι κατέβαζαν όλο αυτό το νερό από τα ασβεστολιθικά υψίπεδα του Ουέσεξ. Το καλοκαίρι οι κοίτες τους ήταν συνήθως ξερές, αλλά τώρα τα αφρισμένα τους νερά έρεαν ορμητικά από τους ψηλούς καταπράσινους λόφους και γέμιζαν τον ποταμό, μέχρι που χύνονταν στη μακρινή θάλασσα.

Το πλοίο μας, το οποίο δεν έφερε κανένα όνομα, είχε δέσει κοντά στην όχθη του Ουέσεξ. Ακριβώς απέναντι, στη βόρεια πλευρά του ποταμού, βρισκόταν η Μερκία. Η πλώρη μας ήταν στραμμένη προς τα ανάντη του ποταμού· ήμασταν κρυμμένοι κάτω από τα γερμένα και γυμνά από φύλλα κλαδιά τριών ιτιών, και ένα χοντρό καρβόσχοινο από δέρμα δεμένο σε ένα από εκείνα τα κλαδιά μάς κρατούσε στη θέση μας κόντρα στο ρεύμα του ποταμού.

Τριάντα οχτώ από εμάς βρισκόνταν μέσα σε εκείνο το πλοίο δίχως όνομα, ένα εμπορικό που έκανε δουλειές στον άνω ρου του Τάμεση. Ο καπετάνιος του πλοίου ονομαζόταν Ράλα και εκείνη τη στιγμή στεκόταν δίπλα μου με το ένα χέρι του πάνω στο πηδάλιο. Μόλις και μετά βίας κατάφερα να τον βλέπω μέσα στο σκοτάδι, αλλά ήξερα ότι φορούσε ένα δερμάτινο χιτώνιο και είχε στο πλευρό του ένα ξίφος. Οι υπόλοιποι φορούσαμε δερμάτινους και αλυσόπλεκτους θώρακες, είχαμε κράνη και κουβαλούσαμε ασπίδες, τσεκούρια, σπαθιά ή δόρατα. Απόψε θα σκορπούσαμε θάνατο.

Ο Σίγκτρικ, ο υπηρέτης μου, καθόταν στις φτέρνες του δίπλα μου και περνούσε με αργές κινήσεις μια ακονόπετρα κατά μήκος της λεπίδας του κοντού σπαθιού του. «Λέει πως μ' αγαπάει», μου είπε.

«Τι άλλο θα έλεγε εξάλλου», του απάντησα.

Εκείνος έκανε μια μικρή παύση, και όταν ξαναμίλησε η φωνή του είχε ζωνρέψει, λες και τα λόγια μου να του είχαν δώσει περισσότερο θάρρος. «Και τώρα πια πρέπει να τα έχω πατήσει τα δεκαεννιά, άρχοντά μου! Ίσως ακόμη και τα είκοσι!»

«Μήπως εννοείς τα δεκαοχτώ;» τον διόρθωσα.

«Θα μπορούσα να έχω παντρευτεί εδώ και τέσσερα χρόνια, άρχοντά μου!»

Μιλούσαμε σχεδόν ψιθυριστά. Η νύχτα ήταν γεμάτη θορύβους: ο φλοίσβος του νερού, τα γυμνά κλαδιά που κροτάλιζαν στον άνεμο· λίγο πιο πέρα κάποιο νυκτόβιο πλάσμα βουτούσε στα νερά του ποταμού, στην όχθη μια θηλυκιά αλεπού αλυχτούσε σαν ετοιμοθάνατη ψυχή, και από κάπου αντηχούσε το χουχούτισμα μιας κουκουβάγιας. Το πλοίο μας λικνιζόταν στο νερό και έτριξε· η ακονόπετρα του Σίγκτρικ σύριξε και έξιψε το ατσάλι της λεπίδας του, και κάποια ασπίδα χτύπησε με έναν δυνατό γδούπο πάνω στον πάγκο των κωπηλατών. Όλοι αυτοί οι νυχτερινοί θόρυβοι ωστόσο δε με άφηναν να χαλαρώσω και να μιλήσω πιο δυνατά, αφού το εχθρικό πλοίο βρισκόταν ανάντη από εμάς, και οι άντρες που είχαν βγει στην όχθη θα είχαν σίγουρα αφήσει κάποιους φρουρούς στο κατάστρωμα. Εκείνοι οι φρουροί ίσως και να μας είχαν δει καθώς γλιστρούσαμε κατά μήκος της μερξιανικής όχθης προς τα κατάντη του ποταμού, αλλά τώρα πια θα σκέφτονταν σίγουρα ότι είχαμε προ πολλού απομακρυνθεί με κατεύθυνση το Λονδίνο.

«Γιατί να 'χει κανείς φαγούρα για παντρεία με μια πόρνη;» ρώτησα τον Σίγκτρικ.

«Είναι...» ξεκίνησε να λέει ο Σίγκτρικ.

«Είναι μεγάλη», γρύλισα, «θα 'ναι ίσαμε τριάντα χρονών. Μπα-γιατίκι σαν το κλούβιο το αυγό. Και μόνο που βλέπει η Έαλσγουιθ άντρα, τα μπούτια της ανοίγουν από μόνα τους! Αν έστηνες στη σειρά όλους τους άντρες που έχουν βατέψει αυτή την πουτάνα, θα 'χες

ένα στρατό ικανό να κατακτήσει ολόκληρη τη Βρετανία». Δίπλα μου ο Ράλα έκανε ένα κρυφό γέλακι. «Μπας και θα δήλωνες κι εσύ παρών σ' αυτόν το στρατό, Ράλα;» τον ρώτησα.

«Τουλάχιστον είκοσι φορές, άρχοντά μου», απάντησε ο καπετάνιος.

«Μ' αγαπάει», είπε σκυθρωπά ο Σίγκτρικ.

«Αγαπάει το ασήμι σου», του ανταπέδωσα κοφτά, «και, στο κάτω κάτω, βάζει ποτέ κανείς ένα καινούργιο σπαθί σ' ένα παλιό και φθαρμένο θηκάρι;»

Είναι παράξενες οι κουβέντες των αντρών πριν από μια μάχη. Μιλάνε για τα πάντα, εκτός απ' αυτό που τους περιμένει. Κάποτε στάθηκα μπροστά σ' ένα τείχος από ασπίδες, με το βλέμμα μου καρφωμένο σε έναν εχθρό με αστραφτερές λεπίδες και σκοτεινές απειλητικές διαθέσεις, και άκουγα δυο από τους δικούς μου άντρες να διαπληκτίζονται έντονα για το ποιο καπηλειό έφτιαχνε την καλύτερη μπίρα. Ο φόβος πλανάται στον αέρα σαν σύννεφο και εμείς μιλάμε για ασήμαντα πράγματα, υποκρινόμενοι ότι το σύννεφο δεν υπάρχει.

«Ψάξε καλύτερα για κάτι ζουμερό και φρέσκο», συμβούλευσα τον Σίγκτρικ. «Η κόρη εκείνου του κεραμοποιού είναι έτοιμη για γάμο. Πρέπει να 'ναι γύρω στα δεκατρία».

«Είναι ηλίθια», γκρίνιαξε ο Σίγκτρικ.

«Και εσύ τι είσαι, δηλαδή;» απαίτησα να μάθω. «Εγώ σου δίνω ασήμι και εσύ πας και το πετάς στην αμέσως επόμενη διαθέσιμη τρύπα! Την τελευταία φορά που την είδα, φορούσε έναν μπρατσοκρίκο που σου είχα δώσει».

Ο Σίγκτρικ ρούφηξε τη μύτη του, αλλά δεν ανταπάντησε. Πατέρας του ήταν ο Κιάρταν ο Αδυσώπητος, ένας Δανός που είχε γκαστρώσει μια από τις Σαξόνισσες σκλάβες του· ήταν παρ' όλα αυτά καλό παιδί, αν και, για να λέμε την αλήθεια, παιδί είχε πάψει προ πολλού να είναι. Ήταν ένας άντρας που είχε σταθεί στο τείχος των ασπίδων· ένας άντρας που είχε σκοτώσει· ένας άντρας που απόψε θα σκότωνε ξανά. «Θα σου βρω εγώ μια σύζυγο», του υποσχέθηκα.

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή ακούσαμε τα ουρλιαχτά· ήταν αγνά

επειδή έρχονταν από πολύ μακριά, ένας ανεπαίσθητος ξερός ήχος μέσα στη νύχτα που μιλούσε για πόνο και θάνατο κάπου νότια από εκεί που βρισκόμασταν. Ουρλιαχτά και φωνές· γυναίκες που ούρλιαζαν και δίχως αμφιβολία άντρες που άφηναν την τελευταία τους πνοή.

«Ο Θεός να τους κάψει», ξεστόμισε χολωμένος ο Ράλα.

«Αυτό είναι δική μας δουλειά», είπα κοφτά.

«Θα 'πρεπε να...» Ξεκίνησε να λέει ο Ράλα, ύστερα το ξανασκέφτηκε και βουβάθηκε. Κατάλαβα τι θα έλεγε, ότι θα έπρεπε να είχαμε πάει στο χωριό και να το υπερασπιζόμασταν, αλλά ήξερε καλά τι θα του είχα απαντήσει.

Θα του είχα πει ότι δεν ξέραμε σε ποιο χωριό θα έκαναν την επίθεσή τους οι Δανοί, αλλά, ακόμη και αν το ήξερα, δε θα έσπευδα να το προστατεύσω. Ίσως να θωρακίζαμε το μέρος, αν ξέραμε προς τα πού θα κατευθύνονταν οι επιδρομείς· θα μπορούσα να τοποθετήσω όλους τους άντρες της προσωπικής μου φρουράς μέσα στις μικρές καλύβες, και τη στιγμή που θα κατέφθαναν οι επιδρομείς στο χωριό, θα πεταγόμασταν στο δρόμο με τα ξίφη, τα τσεκούρια και τα δόρατά μας και θα σκοτώναμε αρκετούς, αλλά μέσα στο σκοτάδι άλλοι τόσοι θα ξέφευγαν, και εγώ δεν ήθελα να γλιτώσει ούτε ένας. Ήθελα όλους τους Δανούς, όλους τους Βορείους, όλους τους επιδρομείς νεκρούς. Όλους, εκτός από έναν, και αυτόν τον έναν θα τον ξαπόστελνα στα ανατολικά για να διαδώσει σε όλους τους καταυλισμούς των Βίκινγκς κατά μήκος του Τάμεση ότι ο Ούτρεντ του Μπέμπανμπεργκ τους περίμενε.

«Κακόμοιρες ψυχές», μουρμούρισε ο Ράλα. Προς το νότο, μέσα από το κουβάρι των μαύρων κλαδιών, μπορούσα να διακρίνω μια πορφυρή λάμψη που προδίδε το κάψιμο αχυροσκεπών. Η λάμψη απλωνόταν και γινόταν όλο και πιο έντονη, φωτίζοντας τον χειμωνιάτικο ουρανό πίσω από μια σειρά κορμοτομημένων δέντρων, και αντανακλούσε στα κράνη των αντρών μου, βουτώντας τα σε ένα γυαλιστερό κόκκινο χρώμα· τους φώναξα να βγάλουν αμέσως τα κράνη τους, από φόβο μήπως οι φρουροί του εχθρικού πλοίου μπροστά μας αντιλαμβάνονταν το παιχνίδιασμα της λάμψης στο μέταλλο.

Έβγαλα και το δικό μου κράνος με το ασημένιο κεφάλι του λύκου.

Είμαι ο Ούτρεντ, ο άρχοντας του Μπέμπανμπεργκ, και εκείνα τα χρόνια ήμουν ένας άρχοντας του πολέμου. Στεκόμουν εκεί αγέρωχος, ντυμένος με μέταλλο και δέρμα, με το μανδύα και τα όπλα μου, νέος και δυνατός. Οι μισοί από τους άντρες της προσωπικής μου φρουράς βρίσκονταν μαζί μου στο πλοίο του Ράλα, ενώ οι υπόλοιποι κάπου στα δυτικά, έφιπποι και υπό το πρόσταγμα του Φίναν.

Ή, τουλάχιστον, ήλπιζα ότι περιμέναν κάπου στη σαβανωμένη από τη νύχτα δύση. Εμείς στο πλοίο είχαμε ως τώρα την πιο εύκολη αποστολή, καθώς είχαμε πλεύσει με κάθε μυστικότητα στο σκοτεινό ποτάμι για να εντοπίσουμε τον εχθρό, ενώ ο Φίναν ήταν αναγκασμένος να οδηγήσει τους άντρες του μέσα από την κατασκοτεινή ενδοχώρα. Είχα εμπιστοσύνη όμως στον Φίναν· σίγουρα θα ήταν εκεί, με τις νευρικές κινήσεις και τις γκριμάτσες του, αδημονώντας να ξεγυμνώσει το σπαθί του.

Δεν ήταν η πρώτη φορά που προσπαθούσαμε κατά τη διάρκεια εκείνου του μακρόσυρτου υγρού χειμώνα να στήσουμε ενέδρα στον ποταμό Τάμεση, αλλά ήταν η πρώτη φορά που υπήρχε μια υπόσχεση επιτυχίας. Ήδη σε δυο περιστάσεις είχα πληροφορηθεί ότι οι Βίκινγκς είχαν περάσει μέσα από το κενό της σπασμένης γέφυρας του Λονδίνου για να λεηλατήσουν τα στρουμπουλά, ζουμερά χωριουδάκια του Ουέσεξ, και τις δυο εκείνες φορές είχαμε κατεβεί το ποτάμι, αλλά δε βρήκαμε κανέναν. Αυτή τη φορά όμως οι λύκοι είχαν πέσει στην παγίδα μας. Άγγιξα τη λαβή της Ανάσας του Δράκου, του σπαθιού μου, και μετά τα δάχτυλά μου ακούμπησαν στιγμιαία το σφυρί τού Θωρ, το φυλαχτό που κρεμόταν γύρω από το λαιμό μου.

Να τους σκοτώσουμε όλους, προσευχήθηκα στον Θωρ, να τους σκοτώσουμε όλους εκτός από έναν.

Πρέπει να έκανε κρύο εκείνη τη μακριά νύχτα· ένα λεπτό στρώμα πάγου είχε καλύψει τα χαντάκια των παρόχθιων χωραφιών που είχαν πλημμυρίσει από τα νερά του ποταμού, αλλά δε θυμάμαι καθόλου το κρύο· θυμάμαι το αίσθημα της προσμονής. Άγγιξα για ακόμη μια φορά την Ανάσα του Δράκου και μου φάνηκε ότι η λεπίδα τρεμούλιασε· μερικές φορές είχα την αίσθηση ότι άκουγα εκείνη τη λεπίδα να τραγουδάει, ένα ψιλό και αγνό τραγούδι, ένα σκοπό γοε-

ρό και θρηνητικό, το άσμα της λεπίδας που επιζητούσε το αίμα· το τραγούδι του ξίφους.

Περιμέναμε, και όταν πια όλα είχαν τελειώσει, ο Ράλα μου αποκάλυψε ότι δεν είχα σταματήσει ούτε για μια στιγμή να χαμογελάω.

Νόμιζα ότι η ενέδρα μας θα αποτύγχανε, αφού οι επιδρομείς δεν είχαν επιστρέψει στο πλοίο τους, παρά μόνο όταν το λαμπρό φως της αυγής έλουζε πια ολόκληρη την ανατολή. Τώρα οι φρουροί θα μας βλέπουν στα σίγουρα, σκέφτηκα, αλλά έκανα λάθος. Ίσως οι κυρωμένοι κορμοί των ιτιών να μας παρείχαν μια έστω και ισχνή κάλυψη, ή ίσως ο χειμωνιάτικος ήλιος που ανέτειλε εκείνη την ώρα να τους θάμπωνε τα μάτια, όπως και να 'χει πάντως, δε μας είδε κανείς.

Εμείς όμως τους είδαμε. Είδαμε τους άντρες με τους αλυσόπλεκτους θώρακες να οδηγούν κοπαδιαστά ένα μπουλουκι γυναικόπαιδα μέσα από ένα πλημμυρισμένο από τη βροχή βοσκοτόπι. Υπολόγισα ότι πρέπει να ήταν γύρω στους πενήντα επιδρομείς και άλλοι τόσοι αιχμάλωτοι. Οι γυναίκες ήταν σίγουρα οι πιο νέες του πυροπολημένου χωριού, τις οποίες οι επιδρομείς είχαν αρπάξει για την προσωπική τους ευχαρίστηση. Τα παιδιά θα κατέληγαν στο σκλαβοπάζαρο του Λονδίνου και από εκεί, πέρα από τη θάλασσα, στη Φραγκία ή και ακόμη πιο μακριά. Οι γυναίκες, όταν πια θα είχαν χρησιμοποιηθεί, θα πουλιόντουσαν και αυτές με τη σειρά τους. Δεν ήμασταν τόσο κοντά ώστε να ακούμε το αναφιλητό των αιχμαλώτων, αλλά μπορούσα να το φανταστώ. Πέρα στο νότο, εκεί όπου κάποιοι χαμηλοί πράσινοι λόφοι υψώνονταν μέσα από την πεδιάδα του ποταμού, μια μεγάλη μάζα καπνού μουτζούρωνε τον πεντακάθαρο χειμωνιάτικο ουρανό, μαρτυρώντας τη θέση του χωριού που είχαν κάψει οι εισβολείς.

Αγγλία, έτος 885. Ειρήνη επικρατεί στη χώρα που τώρα βρίσκεται μοιρασμένη μεταξύ του βασιλείου των Δανών στο Βορρά και του Ουέσεξ, όπου βασιλεύει ο Άλφρεντ, στο Νότο. Όμως μια νέα εποχή αναταραχής και πολέμου αρχίζει να διαφαίνεται στον ορίζοντα όταν ένας νεκρός επανέρχεται στη ζωή και κάποιοι νεοαφιχθέντες Βίκινγκς καταλαμβάνουν σιωπηλά το Λονδίνο.

Οι καιροί είναι επικίνδυνοι, και ο άρχοντας Ούτρεντ, μισός Δανός και μισός Σάξονας, ένας άντρας που και μόνο το άκουσμα του ονόματός του προκαλεί φόβο και εμπνέει σεβασμό σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της Βρετανίας, είναι αυτός που επιφορτίζεται με το καθήκον της εκδίωξης των εισβολέων και της ανακατάληψης του Λονδίνου για λογαριασμό του Άλφρεντ. Εξακολουθεί όμως να ισορροπεί μεταξύ διαφορετικών κόσμων, και το πώς ακριβώς θα αποφασίσει να ενεργήσει είναι αυτό που θα κρίνει το μέλλον της Αγγλίας.

Μέσα από μια συναρπαστική ιστορία έρωτα, αντιζηλίας και βίας, το *Τραγούδι του Ξίφους* μάς παρουσιάζει την ιστορία της δημιουργίας της Αγγλίας.

**Το τέταρτο μέρος της σειράς
«Σαξονικά Χρονικά».**

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ISBN 978-960-496-290-7

9 789604 962907

ΚΩΔ. ΜΗΧ.ΣΤΗΣ: 09160

ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΕ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ